1. pielikums
Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības Ekosistēmas attīstības stratēģija 2024. – 2028. gadam

PRIEKŠLAICĪGAS MĀCĪBU PĀRTRAUKŠANAS PREVENCIJAS SISTĒMA UN IEVIEŠANAS PLĀNS RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBĀ 2024.–2028. GADAM

RĪGA | **2024**

Saturs

SAĪSINĀJUMI UN TERMINU SKAIDROJUMI 2
1. PAMATOJUMS 3

1.1. PMP IEMESLI UN IETEKME 3
1.2. PAŠVALDĪBAS ATBILDĪBA PMP NOVĒRŠANĀ 3

2. ESOŠĀ SITUĀCIJA 5

2.1. IZGLĪTOJAMO SKAITS UN TĀ IZMAIŅAS 5
2.2. PMP RISKI UN PIEPRASĪJUMS PĒC ATBALSTA PASĀKUMIEM 5
2.3. PROJEKTI PRIEKŠLAICĪGAS MĀCĪBU PĀRTRAUKŠANAS SAMAZINĀŠANAI 8
2.4. CITI PROJEKTI UN PROCESI PMP NOVĒRŠANAS JOMĀ 9

3. STARPINSTITŪCIJU SADARBĪBAS MODELIS 10
4. STRATĒĢISKIE MĒRĶI UN SASNIEDZAMIE RĀDĪTĀJI 12
5. PMP PREVENCIJAS SISTĒMAS IEVIEŠANAS PLĀNS PAŠVALDĪBĀ 14

5.1. UNIVERSĀLĀS PREVENCIJAS AKTIVITĀTES 14
5.2. MĒRĶTIECĪGĀS PREVENCIJAS AKTIVITĀTES 19
5.3. PIELĀGOTĀS PREVENCIJAS AKTIVITĀTES 22

6. PMP PREVENCIJAS SISTĒMAS UN IEVIEŠANAS PLĀNA ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA .23

Saīsinājumi un terminu skaidrojumi

BEA programma	Mācību programma “Bērna emocionālā audzināšana”
CAP programma	Mācību programma “Ceļvedis audzinot pusaudzi”
ESF	Eiropas Sociālais fonds
IKMS	Izglītības kvalitātes monitoringa sistēma
IKSD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departaments
IKSD IP	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departamenta Izglītības pārvalde
IKSD SJP	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departamenta Sporta un jaunatnes pārvalde
LD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Labklājības departaments
LD VP	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Labklājības departamenta Veselības pārvalde
LU	Latvijas Universitāte
MJK	Mācību jomas koordinators
MOT programma	Mācību programmu cikls “Motivācijas programma pusaudžiem”
NVO	Nevalstiskā organizācija
Plāns	Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns Rīgas valstspilsētas pašvaldībā 2024.–2028. gadam
PMP	Priekšlaicīga mācību pārtraukšana
Projekts	Eiropas Sociālā fonda projekts Nr. 8.3.4.0/16/I/001 “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”
RIIMC	Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskais centrs
RPBJC	Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centrs
RPP	Rīgas valstspilsētas pašvaldības policija
RPP BLPN	Rīgas valstspilsētas pašvaldības policijas Bērnu likumpārkāpumu profilakses nodaļa
RSD	Rīgas Sociālais dienests
Sadarbības grupa	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupa
VIIS	Valsts izglītības informācijas sistēma

1. Pamatojums

“Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns Rīgas valstspilsētas pašvaldībā 2024.–2028. gadam” (turpmāk – Plāns) ir izstrādāts, lai novērstu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu Rīgas valstspilsētas pašvaldības izglītības iestādēs. Plāna ietvaros tiks pilnveidota un nostiprināta PMP prevencijas sistēma, līdz ar to būtiski uzlabojot izglītības sniegumu un veicinot ilgtspējīgu sociālekonomisko izaugsmi. “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēma un ieviešanas plāns Rīgas valstspilsētas pašvaldībā 2024.–2028. gadam” ir sagatavots kā integrāla “Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības Ekosistēmas attīstības stratēģijas 2024. – 2028. gadam” daļa.

Priekšlaicīga mācību pārtraukšana (turpmāk – PMP) ir sarežģīta, dinamiska un daudzšķautņaina situācija, jaunietis pamet izglītības sistēmu, neieguvis prasmes vai kvalifikāciju.

1.1. PMP iemesli un ietekme

PMP var izraisīt daudzi faktori: gan nepietiekama izglītības kvalitāte, gan ģimeņu sociāli ekonomiskais stāvoklis, gan jauniešu un viņu vecāku vērtīborientācija un sadarbības kvalitāte starp izglītības iestādēm, pašvaldībām un valsts institūcijām, kā arī pašvaldības iespējas nodrošināt jauniešiem pieeju neformālās izglītības veidiem.

PMP nopietni ierobežo izglītojamo izaugsmi un panākumu gūšanu profesionālajā jomā, kā arī padziļina vai turpina padziļināt nabadzību un sociālo izolētību.[1] Tādējādi tie rada gan sociālas problēmas, gan palielina sociālās atstumtības risku.

Mācību pārtraukšana visbiežāk nav spontāns lēmums, bet gan ilgstošs process, kura pazīmes var identificēt jau ap 1–3 gadus pirms mācību pārtraukšanas. Atbilstoši pētījumu rezultātiem, PMP risku var paredzēt 70%–82% gadījumu.[2;3] Līdz ar to institūcijām ir gan iespēja, gan arī atbildība laicīgi reaģēt un sniegt nepieciešamo atbalstu.

1.2. Pašvaldības atbildība PMP novēršanā

Valsts un pašvaldību institūcijas spēj palīdzēt grūtībās nonākušajam bērnam un jaunietim, vienlaikus radot sociālās drošības sajūtu pārējiem, īstenojot katra bērna tiesības uz izglītības iegūšanu un nodrošinot stabilu sociālekonomisko pamatu nākotnei. PMP mazināšana un jauniešu izglītības sasniegumu uzlabošana ir vērsta uz ilgtspējīgu izaugsmi un atbilst gan “gudras izaugsmes” mērķim, paaugstinot prasmju līmeni, gan “integrējošas izaugsmes” mērķim, mazinot vienu no galvenajiem bezdarba un nabadzības riska faktoriem.[4]

Rīgas valstspilsētas pašvaldībai ir jānodrošina, lai tās dibinātajās un teritorijā izvietotajās izglītības iestādēs tiktu īstenots kvalitatīvs izglītības process. Pašvaldības teritorijā deklarētajiem obligātās izglītības

---

[1] APA (2015). The top 20 teaching and learning principles. Vol. 46, No 8. Iegūts no: https://www.apa.org/ed/schools/teaching-learning/top-twenty-principles.pdf

[2] Kemper, L., G. Vorhoff, and B. U. Wigger. 2020. Predicting Student Dropout: A Machine Learning Approach. European Journal of Higher Education 10 (1):28–47.

[3] Rovira, S., E. Puertas, and L. Igual. 2017. Data-Driven System to Predict Academic Grades and Dropout. PLoS ONE 12 (2):1–21

[4] http://pumpurs.lv/sites/default/files/2023-01/VADLINIJAS_2023.pdf

vecumposma izglītojamiem ir jāsniedz iespēju iegūt kvalitatīvu izglītību, tajā skaitā, jānodrošina iespēja jauniešiem iegūt vidējo izglītību.

Kvalitatīvs izglītības process ietver arī sistēmu PMP risku novēršanai – prevencijai. Šādas sistēmas ietvaros cieši sadarbojas izglītības iestādes un citas institūcijas, tajā skaitā citas pašvaldības iestādes, sociālie partneri, nevalstiskās organizācijas, t. sk. reģionāla un nacionāla līmeņa jaunatnes organizācijas un biedrības.

PMP prevencijas sistēma – pasākumu un procesu kopums, kas vērsts uz PMP risku mazināšanas atbalsta plānošanu un sistemātisku nodrošināšanu ar mērķi veicināt izglītības sistēmas kvalitātes pilnveidi, mazināt atstumtības risku un veicināt ikviena izglītojamā ilgtspējīgas izaugsmes iespējas.
PMP prevencijas sistēmas galvenās komponentes:

- starpinstitucionālās sadarbības modelī definēti stratēģiskie uzstādījumi PMP novēršanā, izrietoši no esošās situācijas izvērtējuma;
- PMP risku identificēšana un izvērtēšana;
- PMP prevencijas aktivitātes;
- īstenošanas uzraudzība un regulāra datu monitorēšana.

PMP prevencijas aktivitāšu plānošanai, īstenošanai un izvērtēšanai daudzviet pasaulē,[5] tajā skaitā šī Plāna ietvaros tiek izmantota trīs līmeņu pieeja:

1.1. attēls: Trīs līmeņu PMP prevencijas pieeja

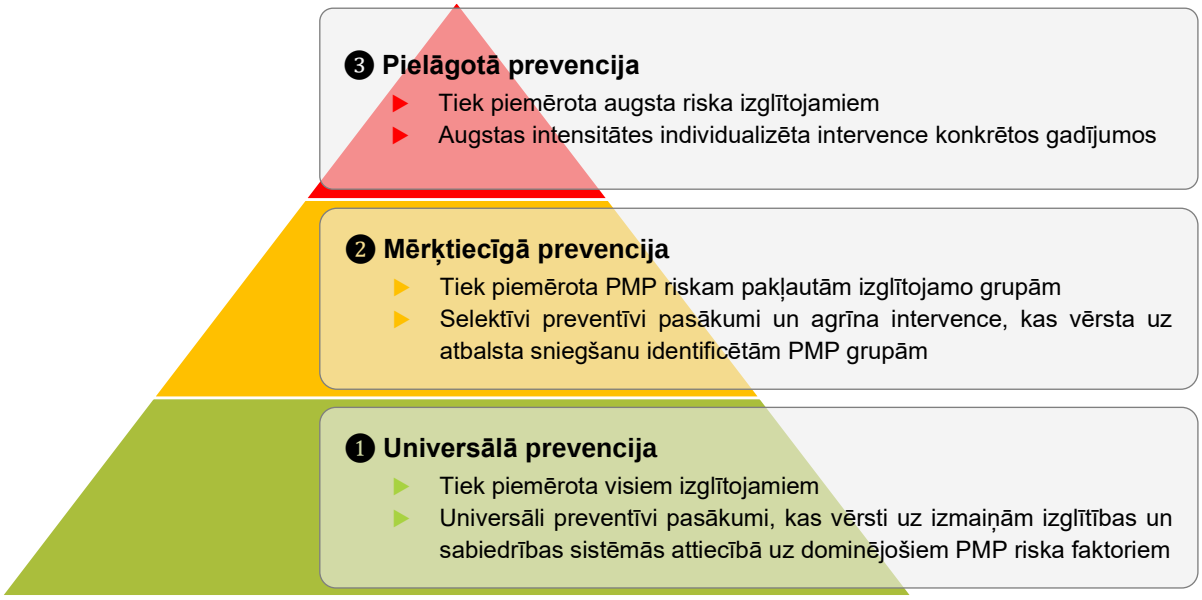

[5] Early Warning Systems for Students at Risk of Dropping out, Volume 2, UNICEF (11. lpp.), https://www.unicef.org/eca/sites/unicef.org.eca/files/2018-11/Early%20warning%20systems%20for%20students%20at%20risk%20of%20dropping%20out_0.pdf

2. Esošā situācija

Šajā nodaļā ir apkopota informācija par PMP riskiem un līdzšinējo pieredzi PMP novēršanas aktivitātēs Rīgas valstspilsētas pašvaldībā.

2.1. Izglītojamo skaits un tā izmaiņas

2022./2023. m.g., kā arī 2023./2024.m.g. Rīgas valstspilsētas pašvaldībā mācību process tiek īstenots 101 skolā: 64 vidusskolās, 34 pamatskolās un 3 sākumskolās. Astoņas skolas no tām ir speciālās izglītības skolas un sešas – valsts ģimnāzijas.

2022./2023.m.g. Rīgas valstspilsētas pašvaldībā 1.-12.klašu grupā mācījās 68 671 izglītojamie. 2023./2024.m.g. ir uzsākts ar 67 529 izglītojamajiem.

Pēdējo piecu gadu laikā izglītojamo skaits pilsētā ir pieaudzis. Izglītojamo skaits pieaug pamatizglītības posmā, savukārt vidējās izglītības posmā izglītojamo skaits šajā laika posmā samazinājās.

2.1. tabula: Izglītojamo skaits Rīgas pašvaldības skolās 2022. gada pavasarī un prognozētais skaits 2027. gada pavasarī.

KLASE	2022			2027 (PROGNOZE)		STARPĪBA	
	LV	RĪGA	% NO LV	LV	RĪGA	LV	RĪGA
1	2	3	4	5	6	7	8
1	21 819	6 736	30.87%	18 782	5 798	-3 037	-938
2	20 627	6 387	30.96%	19 374	5 999	-1 253	-388
3	19 813	6 185	31.22%	20 861	6 512	1 048	327
4	18 450	6 060	32.85%	22 005	7 228	3 555	1 168
5	18 594	5 769	31.03%	22 055	6 843	3 461	1 074
6	20 107	5 890	29.29%	21 819	6 392	1 712	502
7	21 740	6 470	29.76%	20 627	6 139	-1 113	-331
8	20 992	6 765	32.23%	19 813	6 385	-1 179	-380
9	19 860	6 776	34.12%	18 450	6 295	-1 410	-481
10	19 120	4 117	21.53%	18 594	4 004	-526	-113
11	17 892	3 933	21.98%	20 107	4 420	2 215	487
12	18 309	3 470	18.95%	21 740	4 120	3 431	650
Kopā	**237 323**	**68 558**		**244 227**	**70 134**	**6 904**	**1 576**

2.2. PMP riski un pieprasījums pēc atbalsta pasākumiem

Darbu ar PMP riska grupu izglītojamiem Rīgas valstspilsētā raksturo dažādu jomu atbalsta speciālistu un institūciju paveiktais.

Gadījumu skaits skolās starpinstitucionālajā sadarbībā, kad skolas speciālisti vieni paši nevar atrisināt problēmsituācijas, jo tās ir ļoti komplicētas un skar visu ģimeni ne tikai skolēnu (sk. 2.2. tabulu).

2.2. tabula: Darbs PMP risku novēršanā dalījumā pa iestādēm, kurās šie riski tikuši identificēti

INSTITŪCIJAS	GADĪJUMI 2021./2022. M.G.	GADĪJUMI 2022./2023. M.G.
Izglītības, kultūras un sporta departaments	355	320
Labklājības departamenta Veselības pārvaldes Sabiedrības veselības veicināšanas un profilakses nodaļa	649	513
Sociālais dienests	2 361	1 924
Pašvaldības policija	948	980
Valsts policija	612	662
Bāriņtiesa	687	648
Ārpusģimenes aprūpes iestādes	238	255
Krīzes centri	193	126
Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija	151	134
Nevalstiskās organizācijas	252	185
Citi	264	209

2022./2023. m.g. Rīgas pašvaldības skolās strādāja 108 sociālie pedagogi, 106 izglītības psihologi, 114 skolotāji logopēdi un 115 speciālie pedagogi. 2023./2024. m.g. Rīgas pašvaldības skolās sociālo pedagogiem tarificētas 127 likmes, izglītības psihologiem 122 likmes, logopēdiem 112 likmes, 151 speciālajiem pedagogiem- kopā 88 likmes un tarificēti 726 pedagogu palīgi papildus tiešajiem pedagoga pienākumiem ar kopējo likmju skaitu - 291. Izglītības atbalsta speciālistu skaits Rīgā joprojām ir nepietiekams.

2.2.1. Sociālie pedagogi

2021./2022. m.g. sociālo pedagogu darbu Rīgā raksturoja šādi skaitļi:

- Par neattaisnotiem mācību stundu kavējumiem individuāli konsultēti 2 611 izglītojamie, no tiem 1 078 konsultēti attālināti.
- Saistībā ar uzvedības problēmām klātienē konsultēti 3 000, attālināti - 386.
- Saistībā ar mācību problēmām, kas ir komplicētas un ietver gan izglītojamo uzvedības, gan neattaisnotos mācību stundu kavējumus, gan mācību motivācijas problēmas, gan sociāla rakstura problēmas, gan adaptācijas problēmas un cita rakstura problēmas, klātienē konsultēti 6 567 izglītojamie un attālināti – 1 952.
- Konfliktsituācijās klātienē konsultēti 4 173 izglītojamie. Konfliktsituācijas ir PMP risks, tās var notikt gan saskarē ar citiem izglītojamiem, gan arī saskarē ar pedagogiem, vecākiem.
- Saistībā ar vardarbību gan skolā, gan klasē, gan ģimenē, gan interneta vidē klātienē konsultēti 1 385 izglītojamie.
- Saistībā ar sociālās palīdzības jautājumiem tika konsultēti 865 izglītojamie, no tiem attālināti 210.

2022./2023. m.g. individuāli tika konsultēti 18 835 izglītojamie. Raksturīgākās problēmas bija:

- 2 047 gadījumos – uzvedības problēmas.
- 2 129 – neattaisnoti mācību stundu kavējumi.
- 1 577 – mācību motivācijas problēmas.

- 1 355 – sociāla rakstura problēmas.
- 5 025 izglītojamie konsultēti konfliktsituāciju gadījumos, 1 864 – vardarbības gadījumos, 2 177 – saistībā ar atkarībām.

2.2.2. Izglītības psihologi

2021./2022. m.g. izglītības psihologu darbu Rīgā raksturoja šādi skaitļi:

- 2 547 izglītojamiem sniegtas individuālas konsultācijas saistībā ar skolēna izziņas spēju īpatnībām un specifiskiem mācību traucējumiem.
- 1 969 – saistībā ar mācību motivāciju.
- 1 821 – saistībā ar uzvedības problēmām.
- 2 389 – saistībā ar emocionāla rakstura grūtībām, piemēram, trauksmi, bailēm, suicidāla rakstura domām, depresīva rakstura domām, nomāktību, atkarībām, adaptācijas grūtībām utt.
- 783 – saistībā ar vardarbības gadījumiem klasē, skolā, ģimenē, kā arī ārpus skolas un ārpus ģimenes.
- 3 729 – saistībā ar savstarpējo attiecību veidošanas problēmām, t.sk. konfliktsituācijām attiecībās ar vienaudžiem, attiecībās starp skolēniem un pedagogiem, attiecībās starp skolēniem un vecākiem.
- 10 ģimenēm ar bērniem nodrošināta ģimenes terapija 10 reizes katrai ģimenei.

2022./2023.m.g. tika sniegtas šādas individuālas konsultācijas:

- 2 457 izglītojamiem – saistībā ar skolēna izziņas spēju īpatnībām un specifiskiem mācību traucējumiem.
- 1 976 – saistībā ar mācību motivāciju.
- 2 022 – saistībā ar uzvedības problēmām.
- 2 056 – saistībā ar emocionāla rakstura grūtībām, piemēram, trauksmi, bailēm, suicidāla rakstura domām, depresīva rakstura domām, nomāktību, atkarībām, adaptācijas grūtībām utt.
- 1 452 - saistībā ar vardarbības gadījumiem klasē, skolā, ģimenē, kā arī ārpus skolas un ārpus ģimenes.
- 2 816 – saistībā ar savstarpējo attiecību veidošanas problēmām, t.sk. konfliktsituācijām attiecībās ar vienaudžiem, attiecībās starp skolēniem un pedagogiem, attiecībās starp skolēniem un vecākiem.
- 6 ģimenēm ar bērniem nodrošināta ģimenes terapija 10 reizes katrai ģimenei.

2.2.3. Speciālie pedagogi

2021./2022. m.g. speciālie pedagogi sniedza individuālas konsultācijas 1 860 izglītojamiem (otrgadniekiem, izglītojamiem ar mācīšanās traucējumiem un citām speciālajām vajadzībām).
2022./2023. m.g. individuālas konsultācijas tika sniegtas jau 2 410 izglītojamiem.

2.2.4. Skolotāji logopēdi

2021./2022. m.g. no 22 251 1.-4. klašu izglītojamiem skolotāja logopēda uzskaitē bija 4 346 izglītojamie, kuriem nepieciešama individuāla pieeja dažādu traucējumu mazināšanai.
2022./2023. m.g. no 22 242 1.-4. klašu izglītojamiem uzskaitē bija 4 257 izglītojamie.

2.2.5. Atbalsts karjeras izglītībā

Rīgā trīs pašvaldības izglītības iestādēs ir izveidoti karjeras izglītības atbalsta centri, savukārt vienā izglītības iestādē ir izveidots Jauniebraucēju atbalsta centrs. Šo centru mērķis ir sniegt atbalstu jauniešiem

karjeras izglītībā un iekļaujošās izglītības nodrošināšanā, atbalstīt un konsultēt skolas darbā ar jauniešiem, t.sk. PMP riska jauniešiem.

2.2.6. Atbalsts izglītojamiem no citām valstīm

Atbalsts Rīgas valstspilsētas pašvaldībā tiek sniegts arī nepilngadīgajiem Ukrainas civiliedzīvotājiem, nodrošinot viņiem atbalstu individuālā līmenī un iespēju mācīties pašvaldības izglītības iestādēs. 2022./2023. m.g. noslēgumā Rīgas valsts pilsētas pašvaldības skolās no 1. līdz 12. klasei mācījās ap 1 400 nepilngadīgie Ukrainas civiliedzīvotāji. Uzsākot 2023./2024.m.g. nepilngadīgo Ukrainas civiliedzīvotāju skaits būtiski nemainījās, tie ir 1 403 izglītojamie.

Rīgas valstspilsētas pašvaldībā tiek sniegts atbalsts jauniebraucēju bērniem arī no citām valstīm, nodrošinot 2 papildu individuālās nodarbības latviešu valodā katru nedēļu. Katru mācību gadu individuālo atbalstu saņem līdz 400 izglītojamie no dažādām valstīm, t.sk. arī no valstīm, kuras neatrodas Eiropas Savienībā.

2.3. Projekti priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai

2.3.1. Projekts "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai"

Plašāka pieredze mērķtiecīgā darbā ar PMP risku novēršanu Rīgas valstspilsētā ir iegūta, īstenojot vairākus projektus šajā jomā. Īpaši nozīmīgs bijis Eiropas Sociālā fonda projekts Nr. 8.3.4.0/16/I/001 "Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai" (turpmāk – Projekts), kuru kopš 2017. gada Rīgā īsteno Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departaments (turpmāk IKSD). Projekta ietvaros tika mērķtiecīgi veidota ilgtspējīgas sadarbības sistēma, vienojot pašvaldības administrāciju, izglītības iestādes, pedagogus, atbalsta personālu un izglītojamo vecākus / pārstāvjus.

Projektā tika iesaistītas 79 pašlaik IKSD padotībā esošās vispārējās izglītības iestādes, kā arī 13 izglītības iestādes, kuras tagad jau ir likvidētas vai reorganizētas. Projekta mērķa grupa bija riska izglītojamie: izglītojamie, kuri ir reģistrēti izglītības iestādēs, bet neattaisnotu iemeslu dēļ kavē mācības. Sākotnēji Projekta mērķa grupā bija iekļauti tikai 5. – 12. klašu vispārējās izglītības iestāžu izglītojamie, taču no 2021./2022. mācību gada 1. semestra mērķa grupa tika papildināta arī ar 1.-4. klašu izglītojamiem. Projekta ietvaros tika sniegts atbalsts 3 175 izglītojamiem.

Projekta ietvaros tika atbalstītas arī jauniešu NVO iniciatīvas, lai aktualizētu mācību pārtraukšanas problēmu pašu jauniešu vidū.

Konsultācijas

Lielu daļa Projekta aktivitāšu bija saistītas ar konsultācijām un konsultatīvo atbalstu – tiešu palīdzību bērniem un jauniešiem PMP riska grupās.

Lielākā daļa šī atbalsta 79% tika veltīta, lai atbalstītu izglītojamos mācību priekšmetos, tādos kā matemātika, latviešu valoda (t.sk. jauniebraucēju bērniem), angļu valoda un citos. Tika sniegts arī cits konsultatīvais atbalsts: individuālais pedagogu konsultatīvais atbalsts 7,4%, konsultācijas ar pedagoga palīgu 3,5 %, psihologa konsultācijas 5,5 %, sociālā pedagoga konsultācijas 4,8 %.

Projekta ietvaros sniegto pasākumu apjoms:

- 2020./2021. m.g.: 6360 atbalsta pasākumi. Tos pamatoja šādi speciālistu atzinumi:
  - 2 607 – izglītības psihologs
  - 1 301 – speciālais pedagogs
  - 1 790 – skolotājs logopēds
  - 142 – sociālais pedagogs un pedagoga palīgs
  - 520 – pedagoģiski medicīniskā komisija.
- 2021./2022. m.g.: 5 596 atbalsta pasākumi, pamatojoties uz šādiem speciālistu atzinumiem:
  - 2 260 – izglītības psihologs
  - 1 078 – speciālais pedagogs
  - 1 371 – skolotājs logopēds
  - 887 – pedagoģiski medicīniskā komisija.
- 2021./2022. m.g.: atbalsta pasākumi tika īstenoti 448 izglītojamajiem (otrgadniekiem).
- 2022./2023. m.g. atbalsts turpinājās **pašvaldības finansējuma** ietvaros, tas tika sniegts 5 300 izglītojamajiem.
- 2023./2024. m.g. no pašvaldības finansējuma tiks īstenoti atbalsta pasākumi 6 811 izglītojamiem.

Jauniešu iniciatīvu projekti Projekta ietvaros

Projekta ietvaros ik gadu no 2018. līdz 2022. gadam tika rīkoti jauniešu iniciatīvu projektu konkursi. To mērķis bija palielināt PMP riska grupas izglītojamo motivāciju turpināt izglītību un veicināt viņu aktīvu līdzdalību ikdienas dzīvē, kā arī iesaistīt viņus jauniešu aktivitātēs un jaunatnes iniciatīvu projektos ārpus formālās izglītības, nodrošinot aktivitāšu pieejamību iespējami tuvu bērnu un jauniešu dzīves un mācību vietai.
Konkursa ietvaros atbalstīto projektu īstenošanā iesaistījās ievērojams skaits nevalstisko organizāciju un izglītības iestāžu.

2.3. tabula: Projekta ietvaros atbalstīto jauniešu projektu skaits

GADS	FINANSIĀLI ATBALSTĪTO PROJEKTU SKAITS	IESAISTĪTO JAUNIEŠU SKAITS
2018	10	150
2019	15	201
2020	17	367
2021	19	317
2022	16	130
KOPĀ	**77**	**1 165**

Kopā jauniešu iniciatīvu projektos iesaistījās 84 izglītības iestādes, tajā skaitā 72 IKSD padotības izglītības iestādes un 12 valsts vai privātās iestādes.

2.4. Citi projekti un procesi PMP novēršanas jomā

No 2017.gada septembra līdz 2020.gada augustam IKSD īstenoja Eiropas Savienības Izglītības, mācību, jaunatnes un sporta programmas Erasmus+ projektu **"Kopīgi risinājumi priekšlaicīgas skolas pamešanas novēršanai"** sadarbībā ar vadošo partneri Sagenes izpilddirekciju Norvēģijā. Projekta rezultātā tika veicināta profesionālā sadarbība starp pedagogiem, mācību iestādēm, pašvaldību speciālistiem un pētniekiem, kas strādā ar jauniešiem no nelabvēlīgām pilsētu teritorijām, kā arī izstrādāta daudzveidīgu motivēšanas programma jauniešu aktīvai līdzdarbībai savas nākotnes veidošanā.

Lai veicinātu izpratni par iekļaujošas izglītības īstenošanu un aktualitātēm izglītībā, kā arī citu valstu pieredzi šajā jomā, Rīgas valstspilsētas pašvaldības skolu vadības komandām regulāri tiek organizēti

izglītojoši **semināri – lekcijas**, pieaicinot lektorus no Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes un citām institūcijām.

Sadarbībā ar Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes pētniekiem un "Edurio" tiek veiktas Rīgas valstspilsētas pašvaldības skolu pedagogu un skolu vadības **aptaujas** par iekļaujošās izglītības nodrošināšanas iespējām. Pētījuma rezultātus prezentējām pašvaldības skolu vadības komandām.

Pašvaldībā ir īstenoti projekti, kuru mērķi vērsti uz PMP risku mazināšanu, tajā skaitā šādi nozīmīgi projekti:

- Projekts **"Iedot roku"**.
  - **Mērķauditorija**: pedagogi, kuri strādā ar reemigrantiem, jauniebraucējiem, patvēruma meklētājiem.
  - **Mērķis**: iemācīties dažādot mācīšanās pieejas, pieņemt citādo, lai pēc iespējas īsākā laikā skolēns iekļautos mācību procesā un klasē starp vienaudžiem.
  - **Rezultāti**: Izveidota 22 h pedagogu profesionālo kompetenču pilnveides programma "Kā palīdzēt pedagogiem darbā ar jauniebraucēju, reemigrantu un patvēruma meklētāju bērniem" pēc 6 moduļu principa. Iesaistīti 79 pedagogi. Sniegts atbalsts pedagogiem darbam ar bērniem ar speciālām vajadzībām. Izveidotas 2 pedagogu profesionālo kompetenču pilnveides programmas: "Zināšanu un prasmju attīstīšana darbā ar skolēniem ar speciālām vajadzībām" (36 h) un "Speciālās zināšanas pedagogiem darbā ar skolēniem ar mācīšanās grūtībām pamatskolā" (36 h). Iesaistīti 94 pedagogi.
- Projekts **"Palīdzēsim bērnam iekļauties"**.
  - **Mērķis**: veicināt iekļaujošas izglītības īstenošanu vispārizglītojošā skolā.
  - **Rezultāti**: Izveidota pedagogu profesionālās kompetences pilnveides 7 moduļu programma 21 h apjomā. Iesaistīti 193 pedagogi.
- Projekts **"Darīt kopā II"** sadarbībā ar Britu Padomi Latvijā.
  - **Mērķis**: uzlabot sadarbību starp latviešu un mazākumtautību skolām, izglītojot dažādu mācību priekšmetu skolotājus un 8. vai 9. klašu skolēnus par reālās dzīves problēmu risināšanas metodēm vietējā kopienā/novadā. Iesaistījās 12 skolu pedagogi.
- Projekts **"Es"** pedagogu personiskās izaugsmes veicināšanai.
  - **Mērķis**: palīdzēt skolotājiem sakārtot attiecības ar sevi, rast sevī spēku, palīdzēt realizēt savas idejas un mērķus.
  - **Rezultāti**: Izveidota pedagogu profesionālo kompetenču pilnveides programma 41 h apjomā, tās izveidē tika iesaistīts 301 pedagogs. Programmas mērķis: izpratnes veicināšana par iekļaujošas izglītības lomu un nozīmi izglītības iestādē. Projekta ietvaros tika organizēts tematiskais forums "Par Tevi. Par mani. Par mums" ar 81 dalībnieku. Ar mērķi veicināt emocionāli drošu un pozitīvu vidi pedagogiem un izglītojamajiem, tika sagatavota 10 moduļu mācību programma (72 h) pedagogiem personiskās izaugsmes un emocionālās labizjūtas stiprināšanai. Tās ietvaros tika iesaistīti 129 dalībnieki, notika seši pasākumi. Projekta ietvaros tika attīstīts arī projekta turpinājums "Es 2", kura mērķis būs attīstīt mācību programmu pedagogu labbūtības stiprināšanai.

3. Starpinstitūciju sadarbības modelis

Atbilstoši Rīgas attīstības programmai 2022.–2027. gadam, viens no uzdevumiem (Uzdevums Nr. 4.4.) izglītības jomā Rīgas valstspilsētā ir "Veicināt sabiedrībā izpratni par iekļaujošu izglītību".

Kopš 2018.gada Rīgas valstspilsētas pašvaldībā darbojas **Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupa** (turpmāk – Sadarbības grupa). "Rīgas valsts pilsētas pašvaldības Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupas nolikums" ir apstiprināts 2023. gada 14. jūnijā.

Sadarbības grupas **mērķis** ir Rīgas valstspilsētā sekmēt efektīvu institūciju sadarbību bērnu tiesību aizsardzības jomā, nodrošinot visu iesaistīto institūciju mērķtiecīgu rīcību, lai maksimāli izmantotu institūciju rīcībā esošos resursus, kā arī sniegtu priekšlikumus valsts līmenī bērnu tiesību aizsardzības jomas pilnveidei.

Sadarbības grupa ir veidota divos līmeņos:

- Institūciju vadības grupa, lai analizētu un aktualizētu bērnu tiesību aizsardzības jautājumus, un
- Institūciju speciālistu sadarbības grupa individuālo gadījumu risināšanai.

Institūciju vadības grupas galvenie uzdevumi ir analizēt situāciju bērnu tiesību aizsardzības jomā un sniegt priekšlikumus par nepieciešamajiem pasākumiem institūciju sadarbības sistēmas pilnveidošanai, kā arī saskaņotai un koordinētai institūciju sadarbībai, sniegt nozares ministrijām priekšlikumus normatīvo aktu pilnveidei un sadarbības uzlabošanai bērnu tiesību aizsardzības jomā, informēt sabiedrību par aktualitātēm. Grupa nepieciešamības gadījumā izskata individuālus gadījumus saistībā ar bērnu tiesību pārkāpumiem, ja radušos situāciju nav iespējams atrisināt Institūciju speciālistu grupas ietvaros.

Institūciju vadības grupas sastāvā ir:

- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Labklājības departamenta Sociālās pārvaldes priekšnieks-direktora vietnieks sociālajos jautājumos
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departamenta Izglītības atbalsta nodaļas vadītājs
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības policijas Bērnu likumpārkāpumu profilakses nodaļas priekšnieks
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības bāriņtiesas priekšsēdētājs
- Rīgas Sociālā dienesta vadītājs
- Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centra direktors.

Institūciju speciālistu sadarbības grupas galvenie uzdevumi ir izskatīt individuālus gadījumus saistībā ar iespējamiem bērna tiesību pārkāpumiem, ja ir nepieciešama ātra rīcība un vairāku institūciju sadarbība, ja radušos situāciju nav iespējams atrisināt vienas institūcijas ietvaros vai to nav izdevies atrisināt ilgstošā laikposmā. Izskatot individuālus gadījumus, Institūciju speciālistu grupas pārstāvji sniedz un analizē viņu rīcībā esošo informāciju un vienojas par katras pārstāvētās institūcijas veicamajiem pasākumiem atbilstoši kompetencei.

Institūciju speciālistu grupas sastāvā ir pārstāvji no šādām institūcijām un organizācijām:

- Rīgas Sociālais dienests
- Nevalstiskās organizācijas
- Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centrs
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības bāriņtiesa
- Valsts policija
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības policija
- Izglītības iestāžu pārstāvji.

4. Stratēģiskie mērķi un sasniedzamie rādītāji

Stratēģiskie mērķi Plāna ietvaros ir definēti atbilstoši trīs līmeņu PMP prevencijas modelim (sk. 1.2. nodaļu).

4.1. tabula: Stratēģiskie mērķi un sagaidāmie rezultāti

NR	MĒRĶIS	SAGAIDĀMIE UZLABOJUMI
1	2	3
	❶ UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA	
1.	Audzināšanas jautājumos kompetenti vecāki	▶ Uzlabojusies vecāku kompetence audzināšanas jautājumos. ▶ Palielinājusies vecāku iesaiste izglītības procesos. ▶ Uzlabojušās vecāku un bērnu savstarpējās attiecības.
2.	Spēcīga jauniešu kopiena	▶ Pieaudzis to izglītojamo skaits, kuri ir iesaistīti ārpusskolas aktivitātēs. ▶ Uzlabojies jauniešu vērtējums par aktivitāšu pieejamību pašvaldībā.
3.	PMP jomā izglītota sabiedrība	▶ Uzlabojies pašvaldības iedzīvotāju vērtējums par PMP atbalsta pakalpojumu pieejamību.
	❷ MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA	
4.	Augsta pedagogu kompetence darbā ar PMP	▶ Pieaudzis pedagogu skaits, kuri izjūt atbalstu no skolas vadības un kolēģiem darbā ar PMP riska izglītojamiem. ▶ Uzlabojusies PMP riska jauniešu identificēšanas prakse. ▶ Pieaugusi pedagogu pašefektivitātes izjūta darbā ar PMP riska grupas izglītojamajiem. ▶ Uzlabojusies vecāku iesaistes koordinācija.
5.	Labas vienaudžu savstarpējās attiecības izglītības iestādēs	▶ Mazinājies to izglītojamo skaits, kuri piedzīvojuši vardarbību izglītības iestādē.
	❸ PIELĀGOTĀ PREVENCIJA	
6.	Pieejami atbalsta pakalpojumi	▶ Pieaugusi atbalsta pakalpojumu pieejamība. ▶ Uzlabojusies starpinstitūciju koordinācija atbalsta nodrošināšanā. ▶ Samazinājies to izglītojamo īpatsvars, kuri pārtraukuši mācības. ▶ Uzlabojies izglītojamo mācību sniegums un samazinājies to izglītojamo, kuri nesaņem izglītības dokumentu (apliecība vai atestāts), skaits.

Lai novērtētu virzību uz nospraustajiem stratēģiskajiem mērķiem, ir definēti sasniedzamie rādītāji (sk. 4.2. tabulu). Lai mērītu progresu ceļā uz šo rādītāju sasniegšanu, Rīgas valstspilsētas pašvaldībā būs nepieciešams attīstīt vienotu, savstarpēji saskaņotu un hierarhiski pakārtotu PMP novēršanas plānošanas un uzraudzības sistēmu, kas ļautu uzkrāt nepieciešamos datus gan izglītības iestāžu, gan pašvaldības līmenī.

4.2. tabula: Stratēģisko mērķu ietvaros sasniedzamie rādītāji

NR	SASNIEDZAMIE RĀDĪTĀJI	BĀZES VĒRTĪBA (*GADS*)	SASNIEDZAMĀ TENDENCE		DATU AVOTS
			2026	2028	
1	2	3	4	5	6
	❶ **UNIVERSĀLĀ PREVENCIJA**				
1.	Augsta vecāku apmierinātība ar dalību bērnu audzināšanas atbalsta grupās.	60% (2022)	70%	80%	Aptauja
2.	Augsts pašvaldības iedzīvotāju vērtējums par atbalsta pakalpojumu PMP novēršanai pieejamību pašvaldībā.	72% (*2022*)	74%	75%	Aptauja
3.	Izglītojamo īpatsvars, kuri reģistrēti vismaz vienā interešu izglītības programmā (VKI010)[6].	57% (*2022*)	60%	62%	VIIS
4.	Izglītības iestāžu īpatsvars, kuras ieviesušas PMP novēršanas sistēmu.	50% (*2022*)	60%	80%	Izglītības pārvalde
	❷ **MĒRĶTIECĪGĀ PREVENCIJA**				
5.	Pedagogu, kuri apguvuši PMP riska grupas izglītojamo identificēšanas praksi, īpatsvars.	5% (*2022*)	7%	10%	Izglītības pārvalde
6.	Izglītojamo skaits (%), kuriem ir nodrošināti atbalsta pasākumi PMP risku novēršanai (pamatskolas posmā, vidusskolas posmā).	psk. posmā 7% (*2022*)	9%	10%	Izglītības iestādes
		vsk. posmā 9% (*2022*)	10%	11%	
7.	Izglītojamo, kuriem ir nodrošinātas karjeras konsultācijas iespējas 7.–12. klasē, skaits (%)	79% (*2022*)	80%	85%	Izglītības iestādes
	❸ **PIELĀGOTĀ PREVENCIJA**				
8.	Priekšlaicīgi mācības pārtraukušo izglītojamo īpatsvars no kopējā izglītojamo skaita attiecīgajā izglītības pakāpē (%).	psk. posmā 1% (*2022*)	< 1%	< 1%	VIIS
		vsk. posmā 4% (*2022*)	3,5%	2,5%	
		tālm./neklātiene 67% (*2022*)	65%	50%	
9.	Izglītojamo, kuri pēc pamatizglītības pabeigšanas neturpina mācības vidējā (vispārējai vai profesionālā) izglītībā, īpatsvars (VAI018)**.	5% (*2022*)	4%	3%	VIIS

[6] Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas (IKMS) rādītājs.

5. PMP prevencijas sistēmas ieviešanas plāns pašvaldībā

5.1. Universālās prevencijas aktivitātes

Nr	Aktivitāte	Sasniedzamais rezultāts	Galvenais izpildītājs	Saistītie izpildītāji	Īstenošanas periods					Finansējuma avoti
					2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6					7
1. mērķis: Audzināšanas jautājumos kompetenti vecāki. **Sagaidāmie uzlabojumi:** ▶ Uzlabojusies vecāku kompetence audzināšanas jautājumos. ▶ Palielinājusies vecāku iesaiste izglītības procesos. ▶ Uzlabojušās vecāku un bērnu savstarpējās attiecības.										
1.1.	BEA programma RSD klientiem (bērni vecumā no 0-7 gadiem)	6 grupas (līdz 72 personām gada laikā)	LD	RSD, Potenciālais pakalpojuma sniedzējs	x	x	x	x		Pašvaldības budžets
1.2.	CAP programma RSD klientiem (bērni vecumā no 10 – 16 gadiem)	6 grupas (līdz 72 personām) gada laikā	LD	RSD, Nodibinājums “Dardedze”; Biedrība ‘Contact”	x	x	x	x		Pašvaldības budžets
1.3.	Informatīvi izglītojošā atbalsta grupa tēviem (bērni vecumā no 0-10 g.v.)	Vidēji 2 grupas (līdz 8 personām 1 grupā) gada laikā	LD	RSD, SIA “Dzīves oāze”	x	x	x	x		Pašvaldības budžets, ESF
1.4.	Psihologa konsultācijas ģimenēm ar bērniem	Vidēji 2 500 konsultācijas gadā	LD	RSD, Potenciālais pakalpojuma sniedzējs	x	x	x	x		Pašvaldības budžets

Nr	Aktivitāte	Sasniedzamais rezultāts	Galvenais izpildītājs	Saistītie izpildītāji	Īstenošanas periods					Finansējuma avoti
					2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6					7
1.5.	Veselības veicināšanas, slimību profilakses un veselībpratību veicinošas aktivitātes bērniem un jauniešiem	Pēc pieprasījuma (~ 1000 aktivitātes gadā)	LD	IKSD	x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets
1.6.	Psiholoģiskais atbalsts vecākiem un bērniem – psihologa konsultācijas	Vidēji 100 vecākiem un bērniem gadā	RPP BLPN	RPP RPP Vardarbības prevencijas grupas darbinieks	x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets
1.7.	Izglītojošas lekcijas par aktuāliem izglītības un bērnu audzināšanas jautājumiem pirmsskolā un skolā (tiešsaistē)	Aptverti līdz 40% vecāku	IKSD IP	RIIMC, Izglītības iestādes		x	x	x		Pašvaldības budžets, ES fondi
1.8	Nodarbības “Emocionāli drošas un pozitīvas vides veidošana pedagogiem un izglītojamajiem”	Uzlabota pedagogu emocionālā labizjūta, pārliecība savām spējām, drošas un pozitīvas vides sajūta izglītības iestādē (pārrunas un aptaujas kā rādītājs). 6 grupas gadā, gadā kopā 150 dalībnieki. Klātienes nodarbības	RIIMC		x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets, ES fondi
1.9.	Nodarbības “Praktisku atbalsta pasākumu nodrošināšana iekļaujošas izglītības veicināšanai izglītības iestādē.”	Pedagogi zina, kādas prasmes viņiem ir nepieciešamas iekļaušanas atbalstam, apzinās savas stiprās puses un prot lietot 3-4 iekļaušanas paņēmienus savā ikdienas darbā. 6 grupas gadā., ik gadu 150 dalībnieki. Klātienes nodarbības	RIIMC		x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets, ES fondi

Nr	Aktivitāte	Sasniedzamais rezultāts	Galvenais izpildītājs	Saistītie izpildītāji	Īstenošanas periods					Finansējuma avoti
					2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6					7
1.10.	Konference "Iekļaujoša izglītības iestāde".	Pedagogi un izglītības iestāžu vadība gūst izpratni par to, kas ir iekļaujoša izglītības iestāde, prot analizēt savas vadītās iestādes +/- ceļā uz iekļaujošu izglītību. Aktualizēti jaunākie materiāli, kas palīdz izvērtēt vai izglītības iestāde ir iekļaujoša. 1 x gadā. 100 dalībnieku. Klātienes konference.	RIIMC		x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets, ES fondi
1.11.	Nodarbības “Efektīvas iekļaujošas atbalsta sistēmas izveide izglītības iestādē. Sadarbība ar atbalsta personālu.”	Izprot, kas ir iekļaujošas atbalsta sistēmas pamatā, spēj to izveidot savā izglītības iestādē, lai savlaicīgi un individualizēti nodrošinātu vispiemērotāko atbalstu saviem skolēniem. Veicināts sadarbību starp atbalsta personālu un pedagogiem. 2 grupas gadā. 50 dalībnieku. Klātienes nodarbības.	RIIMC		x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets, ES fondi
1.12.	Supervīziju nodarbības MJK iekļaujošas izglītības jautājumos	Sniegts konsultatīvs atbalsts jautājumos, kas saistīti ar MJK darbu un profesionālo darbību. 2 grupas gadā. 24 dalībnieki. Klātienes nodarbības.	RIIMC		x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets, ES fondi

2. mērķis: Spēcīga jauniešu kopiena.

Sagaidāmie uzlabojumi:

- Pieaudzis to izglītojamo skaits, kuri ir iesaistīti ārpusskolas aktivitātēs.
- Uzlabojies jauniešu vērtējums par aktivitāšu pieejamību pašvaldībā.

Nr	Aktivitāte	Sasniedzamais rezultāts	Galvenais izpildītājs	Saistītie izpildītāji	Īstenošanas periods					Finansējuma avoti
					2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6					7
2.1.	Neformālās izglītības pasākumi jauniešiem	8 īstenoti pasākumi gadā.	RPBJC Jauniešu centrs		x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets, ES fondi
2.2.	Kopienas centra pakalpojums	Kopienas centra mērķis ir veikt ielu darbu un komunikāciju ar jauniešiem, kuru galvenā problēma vai risks ir nonākšana nelabvēlīgā ietekmē, "ielu bērni', mazgadīgo noziedzība u.tml. Tiks nodrošinātas pusaudžiem un jauniešiem brīvā laika pavadīšanas iespējas labvēlīgā vidē un profesionāli vadīta socializācija. Vidēji 50 pusaudži un jaunieši dienā (13 līdz 25 g.)	LD	RSD, Kopienas centrs "Resiliences avots"	x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets, ESF
2.3.	Lekcijas, diskusijas, diskusiju cikli, interaktīvas nodarbības, par veselību veicinošām tēmām, tai skaitā atkarībām	150 diskusijas gadā bērniem un jauniešiem	LD	LD VP Sabiedrības veselības veicināšanas un profilakses nod.	x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets
2.4.	Bērnu un jauniešu iesaiste interešu izglītības programmās	64,1 tūkst. bērnu un jauniešu	IKSD	Izglītības iestādes	x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets
2.5.	Skolēnu pašpārvalžu iesaiste izglītojamo labbūtības veicināšanā un izglītības iestāžu vides pilnveidē	Iesaistītas vismaz 20 pašpārvaldes gadā, t.sk. Programmas "Kontakts" ietvaros.	IKSD	Izglītības iestādes	x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets, valsts budžets

Nr	Aktivitāte	Sasniedzamais rezultāts	Galvenais izpildītājs	Saistītie izpildītāji	Īstenošanas periods					Finansējuma avoti
					2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6					7
2.6.	NVO un izglītības iestāžu kopprojekti skolēnu labbūtības veicināšanai	Vismaz 15 projekti gadā	IKSD	Izglītības iestādes, NVO		x	x	x	x	Pašvaldības budžets, ES fondi
2.7.	Drošības un satiksmes pilsētiņa bērniem	Praktiskās un teorētiskās nodarbības, kas veicinās socializāciju, vismaz reizi mācību gadā	RPP BLPN			x	x	x	x	Pašvaldības budžets
3. mērķis: PMP jomā izglītota sabiedrība. **Sagaidāmie uzlabojumi:** ▶ Uzlabojies pašvaldības iedzīvotāju vērtējums par PMP atbalsta pakalpojumu pieejamību.										
3.1.	Skolēnu labbūtības veicināšanas pasākumi	Vismaz reizi mācību gadā pasākumi izglītojamo iniciatīvām, sekmējot izglītojamo aktīvu pilsonisko līdzdalību un vairojot visu izglītojamo labbūtību	IKSD	Izglītības iestādes	x	x	x	x	x	ES fondi
3.2.	PMP tematikas aktualizēšana un labās prakses piemēru popularizēšana	Diskusijas, semināri, publikācijas par PMP tematiku 2 reizes mācību gada laikā	IKSD		x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets, ES fondi

5.2. Mērķtiecīgās prevencijas aktivitātes

Nr	Aktivitāte	Sasniedzamais rezultāts	Galvenais izpildītājs	Saistītie izpildītāji	Īstenošanas periods					Finansējuma avoti
					2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6					7
4. mērķis: Augsta pedagogu kompetence darbā ar PMP. **Sagaidāmie uzlabojumi:** ▶ Pieaudzis pedagogu skaits, kuri izjūt atbalstu no skolas vadības un kolēģiem darbā ar PMP riska izglītojamiem. ▶ Uzlabojusies PMP riska jauniešu identificēšanas prakse. ▶ Pieaugusi pedagogu pašefektivitātes izjūta darbā ar PMP riska grupas izglītojamajiem. ▶ Uzlabojusies vecāku iesaistes koordinācija.										
4.1.	Supervīzijas izglītības iestādēs	Katrā pašvaldības izglītības iestādē 2 reizes gadā tiek nodrošinātas supervīzijas	IKSD IP		x	x	x	x	x	ES fondi
4.2.	Pieredzes apmaiņas pasākumi par PMP prevenciju citās pašvaldībās	3 pieredzes apmaiņas pasākumi gadā	IKSD IP			x	x	x	x	ES fondi
4.3.	Informatīvi izglītojošie semināri speciālistiem, kuri ikdienā strādā ar bērniem un jauniešiem	5 semināri gadā	LD		x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets
4.4.	Informatīvi izglītojoši semināri, diskusijas u.c. aktivitātes ģimenēm ar bērniem un jauniešiem	500 aktivitātes	LD	VP Sabiedrības veselības veicināšanas un profilakses nod.	x	x	x	x	X	Pašvaldības budžets
4.5.	Pedagogu (mācību priekšmetu skolotāji) un pirmsskolas izglītības pedagogu profesionālā pilnveide darbā ar PMP riska bērniem un jauniešiem	6 pieredzes apmaiņas pasākumi 6 nodarbību grupas gadā	IKSD IP	RIIMC Pirmsskolu konsultatīvie centri		x	x	x	x	Pašvaldības budžets, ES fondi

Nr	Aktivitāte	Sasniedzamais rezultāts	Galvenais izpildītājs	Saistītie izpildītāji	Īstenošanas periods					Finansējuma avoti
					2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6					7
4.6.	Skolu un pirmsskolu vadības komandu semināru- lekciju organizēšana iekļaujošās izglītības nodrošināšanai izglītības iestādē	10 semināri – lekcijas	IKSD IP	RIIMC Pirmsskolu konsultatīvie centri	x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets, ES fondi
4.7.	Ģimenes terapijas (ģimenēm ar bērniem)	10 reizes katrai ģimenei (gadā 16 ģimenes), - 5 gados 80 ģimenes	IKSD IP		x	x	x	x	X	Pašvaldības budžets, ES fondi
4.8.	Skolu atbalsta komandas speciālistu problēmgadījumu analīzes- supervīzija	10 grupas gadā (50 grupas 5 gados)	IKSD IP		x	x	x	x	x	ES fondi
4.9.	Vecāku grupas - vecākiem prasmju pilnveide ģimenēs, kurās aug bērni ar uzvedības problēmām	4 vecāku grupas (līdz 20 vecākiem = 80 vecāki) =20 grupas (400 vecāki) 5 gados	IKSD IP		x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets, ES fondi
4.10.	Supervīzijas skolu atbalsta personāla speciālistiem	20 grupas (katrā 12)= 240 speciālisti gadā =1200 (5 gados)	IKSD IP		x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets, ES fondi
4.11.	Psiholoģiskā izpēte bērniem vardarbības riska u.c. gadījumos	Vidēji 250 atzinumi gadā	LD	RSD, Potenciālais pakalpojuma sniedzējs	x	x	x	x		Pašvaldības budžets. ESF
4.12.	Sociālās rehabilitācijas programma bērniem ar saskarsmes grūtībām un uzvedības traucējumiem (4- 9 gadi)	Vidēji 72 bērni un viņu piesaistes personas gadā	LD	RSD, Nodibinājums "Latvijas Bērnu atbalsta fonds"	x	x	x	x		Pašvaldības budžets, ESF

Nr	Aktivitāte	Sasniedzamais rezultāts	Galvenais izpildītājs	Saistītie izpildītāji	Īstenošanas periods					Finansējuma avoti
					2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6					7
4.13.	Ģimenes asistenta pakalpojums	Vidēji 33 507 stundas gadā	LD	RSD, Potenciālie pakalpojuma sniedzēji	x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets
5. mērķis: Labas vienaudžu savstarpējās attiecības izglītības iestādēs. ▶ Sagaidāmie uzlabojumi: Mazinājies to izglītojamo skaits, kuri piedzīvojuši vardarbību izglītības iestādē.										
5.1.	MOT programma izglītības iestādēs	20 iesaistītās izglītības iestādes katru mācību gadu	IKSD IP	SJP, Biedrība "MOT Latvija", izglītības iestādes	x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets
5.2.	PMP riska bērnu dalība vasaras nometnēs	70 atvērtās nometnes gadā, kurās piedalās PMP riska bērni	IKSD	SJP, NVO, izglītības iestādes		x	x	x	x	Pašvaldības budžets, ES fondi
5.3.	Lekciju cikli par drošību publiskā vidē, pienākumiem un atbildību	50 lekcijas mēnesī (mācību gada laikā 450)	RPP BLPN		X	X	X	X	X	Pašvaldības budžets
5.4.	Vienaudžu savstarpējo attiecību uzlabošana	30 lekcijas mēnesī (mācību gada laikā 270)	RPP BLPN		X					Pašvaldības budžets

5.3. Pielāgotās prevencijas aktivitātes

Nr	Aktivitāte	Sasniedzamais rezultāts	Galvenais izpildītājs	Saistītie izpildītāji	Īstenošanas periods					Finansējuma avoti
					2024	2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6					7
6. mērķis: Pieejami atbalsta pakalpojumi. **Sagaidāmie uzlabojumi:** ▶ Pieaugusi atbalsta pakalpojumu pieejamība. ▶ Uzlabojusies starpinstitūciju koordinācija atbalsta nodrošināšanā. ▶ Samazinājies to izglītojamo īpatsvars, kuri pārtraukuši mācības. ▶ Uzlabojies izglītojamo mācību sniegums un samazinājies to izglītojamo, kuri nesaņem izglītības dokumentu (apliecība vai atestāts), skaits.										
6.1.	Atbalsta personāls visās izglītības iestādēs	Ir nodrošināts visās izglītības iestādēs	IKSD IP		x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets
6.2.	Dienas aprūpes centra pakalpojums bērniem (no 7 līdz 21 g., ja mācās)	Vidēji 250 vietu skaits dienā	LD	RSD, potenciālais pakalpojuma sniedzējs	x	x	x	x	x	Pašvaldības budžets
6.3.	Dzīvesspēka (resiliences) programma skolā augsta un vidēji augsta riska bullinga situācijās	Bērni un pusaudži, pedagogi un vecāki tiek iesaistīti aktivitāšu kopumā bullinga mazināšanai, pieņemošas vides radīšanai un visu pušu sadarbībai. Iesaistītajām pusēm uzlabojas izpratne par drošu vidi skolā, sadarbības nepieciešamību pozitīvas saskarsmes nodrošināšanai skolā un mājās. Programmā tiek integrēta resiliences pieeja, kopienas radošā pieeja un piedzīvojumu pedagoģija. Vidēji 20 -30 skolēni klasē. Gada laikā 2 līdz 3 klases.	LD	IKSD	x	x	x	x	x	ES fondi

6. PMP prevencijas sistēmas un ieviešanas plāna īstenošanas uzraudzība

Par “Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēmas un ieviešanas plāna Rīgas valstspilsētas pašvaldībā 2024. –2028. gadam” vispārēju ieviešanu, tajā skaitā tam nepieciešamo resursu piešķiršanu atbildīga ir Rīgas valstspilsētas pašvaldība.

Par sistēmas un ieviešanas plāna īstenošanu un uzraudzību atbildīga ir IKSD.

Sistēmas ieviešanas uzraudzības pamatā ir regulārs izvērtējums par virzību uz stratēģiskajiem mērķiem, kā arī to, kā tiek īstenotas rīcības programmā noteiktās aktivitātes. IKSD uzdevums ir organizēt to datu iegūšanu, kas ir nepieciešami, lai novērtētu to, kā tiek sasniegti stratēģiskie mērķi un to ietvaros sasniedzamie rādītāji (4. nodaļa). Savukārt, par katras aktivitātes ieviešanu atbildīgā institūcija ir norādīta sistēmas ieviešanas plānā (5. nodaļa).

IKSD saistībā ar Plāna ieviešanas uzraudzību rīko sanāksmes vismaz divas reizes gadā:

- Pirmās sanāksmes ietvaros tiek **izvērtēts** tas, kā tiek īstenots Plāns, kā arī **lemts par Plāna aktualizāciju**. Šīs sanāksmes ietvaros tiek izvērtēta un apstiprināta tā Plāna pārskata informācija, kura tiks iekļauta pašvaldības gada pārskatā, kā arī citos publiskajos dokumentos. Nepieciešamās izmaiņas un informāciju Plāna aktualizācijai un gada pārskatam sagatavo par katru aktivitāti atbildīgās institūcijas.
- Otrās sanāksmes ietvaros tiek vērtēts, kādas Plāna aktivitātes būtu iekļaujamas kā **priekšlikumi pašvaldības nākamā gada budžetā**.

Plāns tiek īstenots līdz 2028. gadam. 2026. gadā tiek veikts Plāna ieviešanas starpposma izvērtējums un Plāna aktualizācija. Plāns ir papildināms atbilstoši Eiropas Savienības, valsts un reģionāla mēroga aktualitātēm izglītības politikā, cita starpā, ņemot vērā informāciju par nākamajā plānošanas periodā pieejamajiem Eiropas Savienības u.c. finanšu resursiem. Stratēģiskie mērķi līdz Plāna īstenošanas beigām netiek mainīti.